

Дни на българското кино

Чудесно е, че Българският културен институт в Прага превърна в традиция ежегодното организиране на дни на българското кино. Така ценителите на това изкуство в чешката столица имат възможност да видят най-добрите филми, създадени от българските творци през последните две години.

За нас, „пражките“ българи тези дни са истински празник. Тази година той бе и двоен, благодарение на заслужаващото адмирации хрумване на организаторите да съчетаят показването на документален филм „Куба е музика“ и с концерт на голямата българска певица Йорданка Христова.

Откриването на Дните на българското кино стана със споменатия филм в кино „Луцерна“. Публиката се наслаждаваше на кубинската атмосфера и на темпераментната музика и с удоволствие наблюдаваше как музикантите с обич и уважение посрещат Йорданка, как искрено ѝ се радват. Най-голямата радост настъпи, когато след филма на сцената се появи тази истинска гранд дама на нашата естрада, която изпя най-популярните си песни. Обаятелна, темпераментна, запазила яркото си сценично присъствие, тя така нажежи атмосферата в залата, че когато запя кубинските си песни, някои нашенки завъртяха хълбоци и заизвиваха ръце в познатите неудържими ритми.

След концерта в кафето на кино „Луцерна“ се изви дълга опашка за автографи от певицата, изпълнила с толкова радост и сладка носталгия сърцата на много българи. Вярвам, че и тя самата бе щастлива от тази своя среща с нас.

От игралните филми видях два. „Мисия Лондон“ очаквах с голямо нетърпение. Бях чел романа на Алекс Попов, по който е сниман филма. Бях се смял от сърце на историите в него, познах доста характери и ситуации, в каквито лично бях попадал, докато преди години работех в Българския културен институт и ми се налагаше да общувам с дипломатически и други наши чиновници. Знаех, че филмът е показван на международни фестивали и че определено се е радвал на успех. Трудно може да се направи паралел между романа и филма

по него, а и не е редно. Право на създателите на филма е да имат свой прочит и свой избор как да поднесат литературната история на зрителите. Филмът ми хареса, най-вече с убедителното присъствие на актьорите. Преплетените в сюжета историйки бяха поднесени остроумно, както остроумно е написан и романът, но във филма нещо не ми достигаше, долавях следи от детската болест на българското кино – фрагментализма. В отделни епизоди и места се чувстваше спад в ритъма.

Затова пък филма „Стъпки в пясъка“ изглеждах на един дъх и с голяма наслада. Може да е и мой личен емоционален поглед, тъй като имам слабост към Иван Бърнев заради изпълнението му на главната роля във филма на Иржи Менцел „Обслужвал съм английския крал“. А тази слабост не е и случайна. Превел съм на български романа на Храбал, по който е сниман филма, познавам разказаните истории до детайли, а и смятам, че това е най-доброто, което съм превеждал. Освен, че младостта на главния герой от осемдесетте години с нищо не се отличаваше от моята доста по-ранна, забавлявах се със сатиричния поглед към родната казарма например, с любопитство следях съдбата му в Америка, радваше ме човешината в отношенията му с околните и там, и у нас. Е, малко по холивудски ми дойде хепиендът, но не бива да се сърдим на създателите, има и такива щастливи любовни развръзки. Още повече, филмът е сниман по истински случай. Освен от актьорите приятно бях изненадан и от факта, че режисьор на филма е уважавания от мен прекрасен театрален и киноактьор Ивайло Христов. Както казват чехите, който може, може. С този филм той доказва, че еднакво убедително присъства както пред камерата, така и зад нея. От сърце му благодаря за духовната наслада и му

Йорданка Христова

пожелавам здраве и много успехи, та да радва всеки, който обича родното ни кино, доказало през последните десетина години своето безспорно световно ниво.

Благодарности дължим най-вече на организаторите – на Българския културен институт – за добрата идея да дадат публичност на българското кино в Чехия. Нека напомняме, че и ние сме давали и даваме по нещичко на света. Но най-голяма благодарност заслужават за това, че събуждат в нас позабравени емоционални тръпки и така поддържат несломимия ни български дух, макар и далеч от родината.

Васил Самоковлиев